

จดหมายเปิดผนึกถึง กพร. ฉบับที่ 1 เรื่อง ไม่เห็นด้วยกับการยุบโรงเรียนและการตัดอัตรากำลังครูสำหรับโรงเรียน ที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน

นำเสนอเมื่อ : 17 ส.ค. 2562

จดหมายเปิดผนึกถึง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับที่ 1

เรื่อง ไม่เห็นด้วยกับการยุบโรงเรียนและการตัดอัตรากำลังครูสำหรับโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน

เรียน ประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามที่ประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.)
แจ้งว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้ที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้หารือถึงการรวบรวมสถานศึกษาโดยนำเด็กนักเรียน
ไปเรียนโรงเรียนอื่น 100 % แล้วสองปี
มั่นใจว่าไม่มีปัญหาแล้วให้ทำเรื่องเลิกสถานศึกษาซึ่งน่าจะเป็นขั้นบันไดในการเลิกสถานศึกษาที่ดีและขณะนี้ได้แจ้งให้
สพฐ. ไปดูระเบียบ แนวปฏิบัติ ประกาศ ของสพฐ. เกี่ยวกับการรวบรวมสถานศึกษา เลิกสถานศึกษา
และเสนอแนะยกเลิกของเก่าทั้งหมด แล้วออกเป็น ประกาศใหม่ฉบับเดียวเพื่อไม่ให้คำสั่งที่มีอยู่ขัดแย้งกัน
นอกจากนี้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
(กพร.) ไม่อนุมัติอัตราครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน
หากมีครูเกษียณก็จะไม่มีการเติมครูและผู้บริหารให้
บางโรงเรียนที่ไม่มีนักเรียนก็ยุบเลิกไม่ได้เพราะต้องเป็นความยินยอมของชุมชนดังนั้นถ้าไม่ทุบโต๊ะและปล่อยให้
ชุมชนคิด คงไม่มีวันสำเร็จ นั้น เห็นว่า

1.

การยุบหรือรวบรวมสถานศึกษาโดยอาศัยช่องทางทางกฎหมายอย่างเดียวแต่เพียงฝ่ายเดียวหากไม่มีการทำ
ประชาพิจารณ์หรือไม่ให้โอกาสชุมชนผู้มีส่วนได้เสียได้เสนอแนะแสดงความคิดเห็นนั้นย่อมไม่สามารถทำได้เพ
ระเป็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 77
ซึ่งบัญญัติไว้มีสาระสำคัญว่ารัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง
วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ
การออกกฎหมายที่จะยุบและรวบรวมโรงเรียนโดยที่ไม่มีการรับฟังชุมชนผู้มีส่วนได้เสียจึงเป็นการริดรอนสิ
ทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ และยังขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา 58
ซึ่งบัญญัติไว้มีสาระสำคัญว่าการดำเนินการใดของรัฐ
ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตหรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชน
รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อประชาชน

2. การที่ คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

(กพร.) ไม่อนุมัติอัตราครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน
หากมีครูเกษียณก็จะไม่มีการเติมครูและผู้บริหารให้
นั้นก็เห็นได้ว่าเป็นการดำเนินการที่นอกจากจะขัดรัฐธรรมนูญมาตรา 77 และ มาตรา 58

แล้วก็ยังขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา 54
ที่บัญญัติไว้เป็นสาระสำคัญว่ารัฐต้องให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี อย่างไม่มีค่าใช้จ่าย
การที่รัฐไม่อนุมัติอัตราครูหรือไม่อนุมัติอัตราผู้บริหารโรงเรียน
จึงเป็นการดำเนินการที่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา 54

3. สิทธิตามกฎหมายของนักเรียนนั้นคือการได้รับการศึกษาใกล้บ้าน
ได้รับการสนับสนุนทางด้านการศึกษาจากชุมชนใกล้บ้าน มีความสะดวกในการเดินทาง
มีความสะดวกของผู้ปกครองในการนำอาหารกลางวันมาส่งให้บุตรหลานที่โรงเรียนหรือความสะดวกของนักเรียน
ในการกลับไปรับประทานอาหารกลางวันที่บ้าน
ความสะดวกในการกลับถึงบ้านเร็วเพื่อช่วยเหลือผู้ปกครองอันเป็นวิถีชีวิตของชุมชนในชนบท
การที่จำนวนนักเรียนลดลงโดยไม่ใช้ความผิดของนักเรียนหรือความผิดของชุมชน
แต่รัฐกลับแก้ปัญหาโดยการจะยุบโรงเรียน และใช้วิธีการการตัดอัตรากำลังครูไม่ให้ไปสอน
ตัดอัตรากำลังโดยไม่ส่งผู้บริหารโรงเรียนไปทำหน้าที่
จึงเป็นการแก้ปัญหาที่บังบอกถึงการดำเนินการที่นอกจากจะขัดรัฐธรรมนูญแล้วยังเป็นการสวนทางกับการปร
ระกาศนโยบายของรัฐในเรื่องการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
นอกจากนี้ที่มีการประกาศในเรื่องการยุบโรงเรียนว่า
“ถ้าไม่ยุบโต๊ะและปล่อยให้ชุมชนคิดคงไม่ประสบความสำเร็จนั้น”
เป็นแนวคิดที่สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เข้าใจในเรื่องของหลักการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
มีมุมมองว่าการตัดสินใจของชุมชนทั้งหลายไม่มีมาตรฐาน
ซึ่งเป็นแนวคิดที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีรากเหง้ามาจากความเป็นเผด็จการอย่างยิ่ง

ผมเชื่อว่าบรรดาคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความคิดให้ยุบโรงเรียนแล้วให้นักเรียนไปเรียนที่อื่นนอกชุมช
นของตนเองนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่ไม่ได้เคยสัมผัสชีวิตในสังคมชนบทมาก่อน
จึงไม่เข้าใจจิตใจและรับรู้ความเดือดร้อนของบุคคลที่มีวิถีชีวิตเช่นนั้น
การคิดในเรื่องการจัดการศึกษาที่อาศัยเพียงหลักเศรษฐศาสตร์อย่างเดียวโดยพิจารณาในเรื่องกำไรขาดทุนที่เป็นตัวเจ
นนั้นไม่สามารถนำมาใช้กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ ผมอยากให้ กพฐ
ดูตัวอย่างที่ประเทศญี่ปุ่นกล่าวคือที่สถานีรถไฟคิวชิราทากิ
บนเกาะฮอกไกโดของประเทศญี่ปุ่นซึ่งเดิมจะปิดสถานีเพราะผู้โดยสารน้อยและได้สร้างสถานีรถไฟแห่งใหม่ในย่านช
ุมชนที่อยู่ห่างออกไปแล้ว แต่การรถไฟประเทศญี่ปุ่นได้ เปลี่ยนใจยอมเดินรถเพื่อรับ-ส่ง เด็กหญิงฮาราดะ คานะ
นักเรียนหญิงที่เป็นผู้โดยสารคนเดียวตั้งแต่เมื่อ 3 ปีก่อน จนถึงทุกวันนี้ โดยรถไฟจะจอดที่สถานีนี้วันละ 2 ครั้ง
ตามเวลาไปกลับโรงเรียนของเด็กคนนี้ จนกว่าจะจบการศึกษาในปีนี้
ตัวอย่างเช่นนี้ยอมแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของคุณค่าทางด้านการศึกษาของมนุษย์ที่แม้เพียงคนเดียวก็ม
ีค่ามากมายเกินกว่าที่จะมาคิดเรื่องกำไรขาดทุนได้ ผมอยากให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคิดในเรื่องที่ สพฐ
ปรึกษาหารือ มากกว่าจะคิดในแง่มุมมองเชิงอำนาจ
หรืออาจคิดในเรื่องของการให้ขอเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ในเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มากกว่านี้เช่นการเส
นอแนะให้มีการวิเคราะห์หลักสูตรว่าเหมาะสมกับโลกยุคปัจจุบันหรือไม่ เป็นต้น
และหลายๆเรื่องก็ควรปล่อยให้สวนราชการตนสังกัดได้มีโอกาสดูและตัดสินใจเองบ้าง การคิดที่จะยุบ
ควมรวมโรงเรียนหรือการไม่จัดสรรอัตรากำลังให้โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 120
คนโดยไม่มีแผนรองรับที่เหมาะสมและยอมรับได้ของชุมชน นั้น
สุ่มเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้องให้ยกเลิกเพิกถอนและจะสร้างความเสียหายให้กับรัฐมาก
เรื่องการไม่จัดสรรอัตรากำลังให้โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คนนั้น
ผมจะเสนอเรื่องให้ฝ่ายการเมืองพิจารณาและแก้ไขปัญหานี้ในเร็ววันนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและขอขอบพระคุณเป็นอย่าง
สูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นายรัชชัยย์ ศรสุวรรณ

นายกสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย